

تأثیر آموزش دستورالعمل‌های استاندارد کار با داروهای ضد نئوپلاسم بر فرآیند دارو دادن در بخش‌های شیمی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مریم حضرتی¹ حمیده رئیسی¹ کاملیا ترابی زاده¹ نیلوفر پاسیاری¹

¹ مربی گروه پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مجله پزشکی هرمزگان سال دوازدهم شماره دوم تابستان 87 صفحات 107-103

چکیده

مقدمه: امروزه در سراسر دنیا استفاده از دستورالعمل‌های ایمنی استاندارد تدوین شده توسط سازمان‌های مسئول سلامت شغلی، در حین کار با داروهای سایتوتوکسیک الزامی می‌باشد و پرستاران به دلیل ماهیت شغلی خود، موظف به یادگیری و اجرای دقیق این موارد هستند. پژوهش حاضر با هدف تعیین تأثیر آموزش دستورالعمل‌های استاندارد بر کیفیت فرآیند دارو دادن در بخش‌های شیمی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گردیده است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مداخله‌ای است که نمونه‌های آن را 46 نفر کل جامعه پرستاری شاغل در بخش‌های شیمی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شیراز تشکیل داده است. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش، دو پرسشنامه و چهار چک لیست مشاهده‌ای بود که آگاهی و عملکرد نمونه‌ها را در دو مرحله (قبل و 3 ماه پس از آموزش استانداردهای کار با داروهای ضد نئوپلاسم) مورد مشاهده و مقایسه قرار داده است. اطلاعات از طریق نرم افزار *SPSS* مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

نتایج: نتایج پژوهش نشان داد که در حیطه آگاهی پرسنل از اصول استاندارد دارو دادن، میانگین نمرات قبل و سه ماه بعد از آموزش افزایش چشمگیری داشته است ($P < 0/001$). مقایسه میانگین نمره عملکرد پرسنل بخش‌های شیمی درمانی در زمینه کاربرد اصول استاندارد آماده سازی دارو، تجویز دارو، ثبت گزارشات و دفع مواد زائد از $28/79 \pm 8/5$ قبل از آموزش به $55/44 \pm 5/3$ بعد از آموزش (از نمره کل 86) افزایش داشته که از نظر آماری معنی‌دار است ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به خطرات آلودگی‌های محیطی و آسیب‌های شغلی ناشی از کار با داروهای ضد نئوپلاسم، آموزش اصول استاندارد دارو دادن در بخش‌های شیمی درمانی، یک ضرورت محسوب می‌شود که می‌تواند موجب ارتقاء کیفیت فرآیند دارو دادن و نهایتاً موجب کاهش خطرات شغلی و عوارض آنها گردد.

کلیدواژه‌ها: شیمی درمانی - ایمنی - دستورالعمل‌های استاندارد

نویسنده مسئول:

مریم حضرتی

گروه پرستاری، دانشگاه علوم

پزشکی شیراز

شیراز - ایران

تلفن: 09173161002

پست الکترونیکی:

mavyamshir@yahoo.com

دریافت مقاله: 85/5/16 اصلاح نهایی: 86/4/25 پذیرش مقاله: 86/10/16

مقدمه:

امروزه سرطان به عنوان دومین عامل مرگ و میر در ایالات متحده آمریکا مطرح می‌باشد (1) و در این میان شیمی درمانی در درمان سرطان اثرات زیانباری را بر افرادی که با این داروها سرو کار دارند تحمیل می‌کند زیرا داروهای ضد نئوپلاسم عوارض مواتژن، تراتوژن و

کارسینوژن دارند (2). در بررسی‌های اولیه در دهه 1970 مشاهده گردید که در ادرار پرستارانی که داروهای شیمی درمانی را آماده و تجویز می‌کنند، تغییرات جهشی ایجاد شده که با ادامه تماس با داروها، تشدید شده و با کاهش زمان تماس و یا در زمان تعطیلات کاری، کاهش می‌یابد. همچنین در سایر مطالعات صدمات شدید